

หัวข้อวิทยานิพนธ์	อำนาจการฟ้องคดีในศาลทหาร: ศึกษากรณีความผิดเกี่ยวกับการทุจริต
ชื่อผู้เขียน	พันธุ์ ธนภัทร บุญเดช
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร. วีระ โลจายะ
สาขาวิชา	นิติศาสตร์
ปีการศึกษา	2556

บทคัดย่อ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติรับรองหลักความเสมอภาคของบุคคลโดยมีพื้นฐานมาจากหลักความเสมอภาคตามธรรมชาติที่ยอมรับว่า สิทธิและเสรีภาพของบุคคลนั้น เป็นสิทธิปัจเจกชนที่มีความเสมอภาคอย่างเท่าเทียมกันทุกคน หลักความเสมอภาคของบุคคลตามรัฐธรรมนูญจึงเป็นบทบัญญัติที่คุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทยตามกฎหมายอย่างเท่าเทียมกัน โดยให้ทุกคนมีความเสมอภาคในกฎหมายและห้ามมิให้มีการเลือกปฏิบัติอันทำให้เกิดความไม่เสมอภาคแก่บุคคลที่เรียกว่า การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม และมีบทบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ซึ่งเป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญที่ทำหน้าที่ในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ โดยให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ มีอำนาจหน้าที่ได้สวนและวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐรั่วรัวผิดปกติ กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มุ่งเน้นที่จะศึกษาเฉพาะปัญหาอำนาจฟ้องคดีอาญาในศาลทหารตามพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. 2498 มาตรา 49 วรรคแรก, ประกอบกับหลักเกณฑ์และวิธีการของกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 มาตรา 97 และพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2551 มาตรา 47 เพื่อให้มีการแก้ไขกฎหมายให้สอดคล้องกับหลักความเสมอภาคของบุคคลตามรัฐธรรมนูญที่มีบทบัญญัติคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทยตามกฎหมายอย่างเท่าเทียมกัน และหลักเจตนารมณ์ของกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในประเทศไทย ให้มีผลบังคับใช้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งจากการศึกษาวิเคราะห์พบว่า

1) การกำหนดอำนาจฟ้องคดีอาญาตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของเจ้าหน้าที่รัฐนั้นกระทบต่ออำนาจฟ้องคดีอาญาของผู้เสียหาย เนื่องจากบทบัญญัติเกี่ยวกับ

ผู้มีอำนาจฟ้องคดีไม่สอดคล้องกับกระบวนการยุติธรรมทหารตามพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. 2498 วรรคแรก ซึ่งบัญญัติว่า ศาลทหารในเวลาปกติให้อัยการทหารหรือผู้เสียหายซึ่งเป็นบุคคลที่อยู่ในอำนาจศาลทหารมีอำนาจเป็นโจทก์ฟ้องคดีอาญา แต่ถ้าผู้เสียหายมิได้เป็นบุคคลที่อยู่ในอำนาจศาลทหารแล้ว ต้องมอบคดีให้อัยการทหารเป็นโจทก์ กล่าวคือ ปัญหาเกี่ยวกับอำนาจการฟ้องคดีในศาลทหาร กรณีความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่, ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 และพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2551 ซึ่งมีหลักการสำคัญเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของเจ้าหน้าที่รัฐในรูปแบบขององค์กรตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ และตรวจสอบการทุจริตประพฤติดมิชอบในระบบราชการ ซึ่งถือเป็นองค์กรพิเศษที่นอกเหนือจากการควบคุมตามกระบวนการทางอาญาและกระบวนการทางวินัยตามปกติของเจ้าหน้าที่รัฐที่กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม มีบทบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจการฟ้องคดีอาญาโดยให้อัยการสูงสุด คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ หน่วยงานซึ่งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติแต่งตั้ง เป็นผู้ฟ้องคดี และในกรณีผู้ถูกกล่าวหาเป็นข้าราชการทหาร ให้อัยการสูงสุดเป็นผู้ฟ้องคดีโดยถือเป็นอัยการทหารตามกฎหมายว่าด้วยพระธรรมนูญศาลทหาร หรือจะมอบหมายให้อัยการทหารเป็นผู้ฟ้องคดีแทนก็ได้ และในส่วนนี้ยังส่งผลกระทบต่ออำนาจฟ้องตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 28 รวมถึงระเบียบการสั่งคดี ตามระเบียบราชการอัยการทหาร พ.ศ. 2501ด้วย

2) ปัญหาผู้เสียหายซึ่งมิใช่บุคคลที่อยู่ในอำนาจศาลทหารไม่มีอำนาจฟ้องคดีอาญาทั่วไปในศาลทหาร ซึ่งตามพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. 2498 มาตรา 49 วรรคแรก ที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น กำหนดให้อัยการทหาร หรือผู้เสียหายที่อยู่ในอำนาจศาลทหารเท่านั้นเป็นผู้ฟ้องคดีอาญา ดังนั้นผู้เสียหายที่ไม่อยู่ในอำนาจศาลทหารจึงไม่สามารถฟ้องคดีอาญาต่อศาลทหารได้ เห็นได้ว่าการกำหนดให้สิทธิของผู้เสียหายในการฟ้องคดีอาญาต่อศาลทหารดังกล่าวไม่สอดคล้องกับหลักความเสมอภาคของบุคคลตามรัฐธรรมนูญที่มีบทบัญญัติคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทยตามกฎหมายอย่างเท่าเทียมกัน

ข้อเสนอแนะ แก่ใจพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร มาตรา 49 วรรคแรก ให้ผู้เสียหายที่มีบุคคลที่อยู่ในอำนาจศาลทหารมีอำนาจฟ้องคดีต่อศาลทหารได้ และให้แก้ไขบทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในส่วนของอำนาจฟ้อง

คดีอาญาว่า “อัยการทหาร หรือผู้เสียหายที่อยู่ในเขตอำนาจศาลทหารเป็นผู้มีอำนาจฟ้องคดีโดยให้เข้าเป็นโจทก์ร่วมกับรัฐเท่านั้น ทั้งนี้รวมถึงให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ หรือทนายซึ่งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ แต่งตั้ง มีอำนาจฟ้องคดีในศาลทหารได้ ก็ต่อเมื่อกรณีที่อัยการทหารสั่งไม่ฟ้องเท่านั้น หรือให้หมายถึงกรณีที่คณะทำงานสอบสวนพยานหลักฐานไม่อาจหาข้อยุติเกี่ยวกับการดำเนินคดีได้ด้วย

Thesis Title	Power to prosecute in the military court: A Case Study on Criminal offence about corruption
Author	Major Tanapat Boondech
Thesis Advisor	Associate Professor Dr. Vira Lochaya
Department	Law
Academic Year	2013

ABSTRACT

The Constitution of the Kingdom of Thailand certifies Person Equality principle which bases on the natural equality principle accepting the right and the liberty of a person. It is an individual right which is equal for all. The Person Equality principle in the Constitution is the provision which legally protects the right and the liberty of Thai people by giving them the equality to law and prohibits discrimination which leads to person inequality called “unfair discrimination”. There is a provision about the authority of the National Anti-Corruption Commission which is an organization in the Constitution in charge of the inspection of State Power Usage by giving the National Anti-Corruption Commission the authority to inquire and to diagnose an unusual richness of government official, the malfeasance in office corruption or the malfeasance in office or the malfeasance in judicial office.

This thesis aims to specifically study only on the problems about the injured person’s prosecution authority in Military Court according to Section 49 para.1 of the Act on the Organization of Military Courts B.E. 2498 together with criterias and law procedure on Corruption Protection and Suppression under Section 97 of the Organic Act on Corruption Protection and Suppression B.E. 2542 and under Section 47 of the Administration Measure on Corruption Protection and Suppression Act B.E. 2551 to law amendment in line with Person Equality principle in the Constitution which consists of Thai legal equivalent to Right and Liberty protection provision and the objectives of Corruption Protection and Suppression law in Thailand to be more efficiently enforced.

The findings revealed that

1. The identification about prosecution authority in Government Official's Corruption Protection and Suppression Law disturbs the injured person's prosecution authority. This is because the provision concerning the persons authorized to file a case is not in line with military justice procedure under paragraph 1 of the Military Court Constitution Act B.E. 2498 which provides that in normal time a military prosecutor or an injured person who is under Military Court jurisdiction has the authority to be a prosecutor. If the injured person is not under Military Court jurisdiction, the case has to be handled to military prosecutor. That is the prosecution problem in Military Court regarding corruption, malfeasance in office or malfeasance in judicial office according to the Organic Act on Corruption Protection and Suppression B.E. 2542 and the Administration Measures Act on Corruption Protection and Suppression B.E. 2551 with major objective on corruption protection and suppression of government official in the form of state power usage inspection organization and inspects the malpractice in government system. It is a special organization besides the normal criminal process control and discipline process of government official who commits corruption or malfeasance in office or malfeasance in judicial office. There is a provision which states about the prosecution authority by assigning the authority to Attorney-General, the National Anti-Corruption Commission, the attorney appointed by the National Anti-Corruption Commission. In case the accused is a military officer, Attorney General, who is regarded as a military prosecutor under the Law on the Organization of Military Courts, is authorized to file the case, or may assign a military prosecutor to make a prosecution on his behalf. This affects the prosecution authority under Section 28 of the Criminal Procedure Code, including the Rules for Prosecution of Cases provided in the Military Prosecutor Regulation B.E. 2501.

2. The problem on the injured person who is not under Military Court jurisdiction who is not authorized to prosecute in Military Court. Section 49 para.1 of the Act on the Organization of Military Courts B.E. 2498 as earlier mentioned provides that only military prosecutor or injured person who is under Military Court jurisdiction can prosecute. Thus the injured person who is not under Military Court jurisdiction is unable to prosecute in Military Court which can be seen that the identification on the right of the injured person to prosecute in

Military Court is not in line with the Person Equality principle in the Constitution with a provision to protect the legal right and the liberty of Thai people equally.

Suggestions: Amend Section 49 para.1 of the Act on the Organization of Military Courts by allowing the injured person who is not under Military Court jurisdiction to prosecute in Military Court and amend the law provision on corruption protection and suppression about the prosecution authority that “Military prosecutor or injured person who is under Military Court Jurisdiction is authorized to prosecute by being only a co-prosecutor with the state including authorize the National Anti-Corruption Commission or the attorney appointed by the National Anti-Corruption Commission to prosecute in Military Court only when the military prosecutor does not issue a prosecution order or in case the witness inquiry team cannot find a conclusion as to the case.”